

Voorstel Algemeen Bestuur

Sector/afdeling	Bedrijfsondersteuning/Advies en Control	ID-nummer	WBL-1581137097-1585
Indiener	J.P. van Wissem M. Schoenmakers	Portefeuillehouder	M. Breugelmans
Onderwerp	Normen- en Toetsingskader 2023		
Datum vergadering	20-12-2023	Agendapunt nr.	3.3

Voorstel

Vast te stellen:

- Het in bijlage 1 opgenomen normenkader 2023 (tevens concept normenkader 2024)
- Het in bijlage 2 opgenomen toetsingskader 2023
- Het in bijlage 3 opgenomen controleprotocol 2020-2024

Aanleiding (of korte toelichting)

Rechtmatigheid kan worden omschreven als 'het voldoen aan de wettelijke kaders en regelgeving' zowel extern (Europees en nationale wetgeving) als intern (verordeningen, beleidsregels en interne procedures). De Waterwet legt echter specifiek het accent op het onderdeel 'financiële rechtmatigheid', welke betrekking heeft op baten, lasten en balansmutaties.

Het gaat om gevolgen van financiële beheershandelingen en de vastlegging daarvan in de financiële administratie. Het begrip 'financiële rechtmatigheid' wordt ook wel 'rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole' genoemd.

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat rechtmatigheid een verantwoordelijkheid is van iedereen binnen de organisatie. Bestuurlijk gezien vormt de rechtmatigheid een verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur:

- het Algemeen Bestuur stelt de kaders voor de rechtmatigheid (normenkader) en de controle op de rechtmatigheid (controleprotocol) vast. Het Algemeen Bestuur formuleert de opdracht aan de accountant en kan aanvullende toetseisen stellen. Als opdrachtgever ontvangt het Algemeen Bestuur de rapportage van de accountant;
- het Dagelijks Bestuur is, op grond van zijn bevoegdheid om het beleid van het Algemeen Bestuur uit te voeren, verantwoordelijk voor de naleving van relevante wet- en regelgeving.

De accountant is tenslotte verantwoordelijk voor de uitvoering van de controle en toetst onder meer of WBL de relevante wet- en regelgeving in acht heeft genomen. Daarbij steunt de accountant op de interne beheers- en controlemaatregelen.

In het normenkader is de voor de organisatie relevante wet- en regelgeving opgenomen die financieel van aard zijn. Het toetsingskader geeft aan welke in het normenkader opgenomen wet- en regelgeving financiële consequenties kan hebben en hoe de interne toetsing in het kader van de rechtmatigheid hierop plaatsvindt. Het controleprotocol geeft de accountant nadere aanwijzingen over de reikwijdte van de accountantscontrole en de daarvoor geldende normstellingen.

Argumenten

Bij besluit van 21 december 2022 heeft het Algemeen Bestuur van WBL het Normen- en toetsingskader 2022 vastgesteld waarbij dit kader tevens als conceptkader voor het jaar 2023 dient. Jaarlijks wordt het normen- en toetsingskader in het laatste kwartaal geactualiseerd aan de hand van de vigerende wet- en regelgeving.

De herziene versie van het normenkader 2023 treft u aan als bijlage 1 en de herziene versie van het toetsingskader als bijlage 2. Mutaties t.o.v. vorig jaar zijn middels een kleurarcering gemarkeerd.

Voor de actualisatie van het externe normenkader is gebruik gemaakt van het model zoals opgesteld door een werkgroep bestaande uit een delegatie van meerdere Waterschappen, waaronder Waterschap Limburg.

Het toetsingskader is intern geactualiseerd in samenwerking met de inhoudsdeskundigen. Het onderdeel inkoop en aanbesteding vervalt aangezien dit onderdeel deel uitmaakt van de reguliere jaarrekeningcontrole en niet meer is opgenomen in het interne normenkader. Het voorstel van WBL om inkoop en aanbesteding als onderdeel van het interne normenkader te laten vervallen en daarmee ook het vervallen van dit onderdeel in het toetsingskader is afgestemd met de accountant. Hiermee volgt WBL dezelfde lijn als Waterschap Limburg (afgestemd met de concerncontroller van Waterschap Limburg).

Het doel van het controleprotocol is de accountant nadere aanwijzingen te geven over de reikwijdte van de accountantscontrole en de daarvoor geldende normstellingen met de daarbij te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties. De looptijd van het controleprotocol is gelijk aan de duur van de opdrachtverstrekking voor de controle van de jaarrekening aan onze accountant, zijnde 2020 tot en met 2023, met een optie tot verlenging van 1 jaar.

In dit kader wordt ook de controle van de jaarrekening 2023 opgedragen aan BDO Audit & Assurance B.V, reden waarom het nu opnieuw vast te stellen controleprotocol (zie bijlage 3) inhoudelijk niet verschilt van het controleprotocol zoals vorig jaar geaccordeerd.

Kanttekeningen

Niet van toepassing.

Strategische doelen in relatie tot:

Schoon en ecologisch gezond water

Vergroten duurzaamheid

Vergroten maatschappelijke waarde

Uit hoofde van artikel 109 van de Waterschapswet (waarvan artikel 109 van overeenkomstige toepassing is verklaard op gemeenschappelijke regelingen, art. 50g lid 7 WGR) dient elk jaar een rechtmatigheidscontrole te worden uitgevoerd. Jaarlijks beoordeelt de accountant als onderdeel van de controle op de jaarrekening of onze organisatie de rechtmatigheid heeft geborgd en getoetst. Waterschapsbedrijf Limburg wil een positieve invulling geven aan de rechtmatigheidscontrole. Wij achten het hierbij van belang dat rechtmatigheid wordt benaderd als proces van kwaliteitsverbetering en niet primair als project ter verwerving van een accountantsverklaring. Een pragmatische aanpak, gericht op het bereiken van optimaal effect met beperkte inspanningen staat hierbij voorop. Hierin past de ambitie vooral zelfstandig aan de slag te gaan met het goed op orde hebben van de administratieve organisatie en interne controle tegen de achtergrond van rechtmatigheid. Dit als een sterk fundament en basis voor het bereiken van de strategische doelstellingen.

Organisatie

Niet van toepassing.

Ondernemingsraad

Niet van toepassing.

Juridische aspecten

Niet van toepassing.

Financiële consequenties

Geen.

Communicatie

Na vaststelling wordt het geactualiseerde normen- en toetsingskader ter beschikking gesteld aan de externe accountant.

De plv. directeur,

De waarnemend voorzitter,

Ir. G.A.M. Tummers

drs. L.H.J. Verheijen

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur d.d. 20 december 2023.

De plv. directeur,

De waarnemend voorzitter,

Ir. G.A.M. Tummers

drs. L.H.J. Verheijen

Bijlagen:

1. Normenkader 2023 (concept normenkader 2024)
 - o Deel 1: Externe normenkader
 - o Deel 2: Interne normenkader
2. Toetsingskader 2023
3. Controleprotocol 2020-2024

Bijlage 1: Normenkader 2023 (concept normenkader 2024)

NORMENKADER WBL 2023		Externe regelgeving	
Inventarisatie externe wet- en regelgeving (waterschappen)		Nieuw / mutatie t.o.v. 2022	
Legenda: toegevoegd gewijzigd verwijderd			
Wet- en regelgeving extern		Opmerkingen	
Europees			
De-minimisverordening (verordening (EU) Nr. 1407/2013)		geldt tot 31 december 2023; artt. 1, 3-5; de geldende geconsolideerde versie is van 27-07-2020	
INTERREG-Europe		divers; webadres gewijzigd in: https://interregeurope.eu/divers ; http://www.northsearegion.eu/divers ; http://www.nweurope.eu/divers	
INTERREG-programma North Sea Region (NSR)		artikelen 4 en 14; de meest actuele versie is van 20-10-2020	
INTERREG-programma North West Europe (NWE)		artikelen 3 en 10; regeling is per 1-5-2020 vervallen	
MKB Landbouwwijzigingsverordening (verordening EU Nr. 702/2014)		artikel 3	
Projectstimuleringsregeling Interreg V		vervangt Uitvoeringsregeling EFRO programmaperiode 2014-2020 die is vervallen per 01-07-2015	
Regeling co-financiering Interreg IIIA		Regeling toegevoegd met bijbehorende artikelen.; de huidige geconsolideerde versie: 01/01/2022	
Regeling Europese EZ-subsidies		Regeling toegevoegd met bijbehorende artikelen.; de meest actuele versie van de richtlijn is van 1-1-2020	
Richtlijn 2014/23/EU betreffende het plaatsen van concessieovereenkomsten (m.i.v. 18 april 2014)		artikelen 4, 11 t/m 13; sinds 2018 is de regeling verschillende keren deels gewijzigd; de recentste wijziging dateert van 14-10-2022	
Richtlijn 2014/24/EU betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten en houdende intrekking van Richtlijn 2004/18/EG (m.i.v. 18 april 2014)		art. 107, 108 en 109 (staatssteun)	
Subsidieregeling ESF 2014-2020		Financieel zodra een waterschap subsidie aanvraagt	
Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie			
Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB 2023-2027)			
Nationaal			
Algemeen			
Algemene wet bestuursrecht		artikelen 5:25, 5:31d t/m 5:39, titel 4.2 (subsidiën) en 4.4 (bestuurlijke geldschulden) van hoofdstuk 4	
Besluit proceskosten bestuursrecht		art. 2	
Besluit tarieven openbaarheid van bestuur		Regeling vervallen per 1 mei 2022	
Besluit maximumtarieven open overheid		art. 2. Nieuwe regeling per 15-06-22	
Burgerlijk wetboek boek 6 en boek 7		arbeidsovereenkomsten/aansprakelijkstellingen	
Mededingingswet		artikelen 6, 24, 25g t/m 25m, 56, 57	
Pachtprijzenbesluit 2007		hoofdstuk 4	
Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers		hoofdstuk 4	
Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers		hoofdstuk 4	
Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet		van toepassing op zuiveringsslib	
Uitvoeringsbesluit Wet normering topinkomens			
Circulaire verrekenen neveninkomen politieke ambtsdragers		een circulaire is geen algemeen verbindend voorschrift	
Wet Basisregistratie Personen			
Wet normering topinkomens			
Ruimtelijk (bestuurs)recht			
Besluit ruimtelijke ordening		art. 6.1.3.7	
Omgevingswet		inwerkingtreding 1/1/24. art. 10.29, 13.5	
Omgevingsbesluit		Verwachte inwerkingtreding 1/1/23. art. 8.1, 8.2, 8.4, 8.10, 8.11, 8.13, 8.14, 8.16 - 8.18, 8.20, Verwachte inwerkingtreding 1/1/23. art. 13.2 - 13.9	
Omgevingsregeling			
Onteiningswet			
Wet gemeenschappelijke regelingen		Let op: bij deelname aan gemeenschappelijke regelingen, dan wel Financieel (F).	
Wet ruimtelijke ordening		art. 6.1	
Milieu / Natuur			
Besluit gebruik meststoffen		Van niet financieel (NF) naar Financieel (F) en relevante artikelen toegevoegd.; is op 1-1-2019 en 1-1-2020 gewijzigd	
Besluit vervuilingswaarde ingenomen water 2009		art. 55, 57-59, 62 verwijderd omdat deze wet maar 12 artikelen kent.	
Regeling garanties van oorsprong voor energie uit hernieuwbare energiebronnen en HR-WKK-elektriciteit		14-7-2022: wijziging besluit per 29 december 2020	
Uitvoeringsregeling Meststoffenwet		art. 2, 3 en 4	
Visserijwet 1963		art. 56; wet is per 1-1-2019 gewijzigd	
Warmtebesluit		artikelen in § 2	
Warmteregeling		artikelen in § 2	
Warmtewet		artikelen 2, 3a, 3d, 4a, 5, 5a, 6, 8, 8a, 18, 20; laatste wijziging t/m 31dec2020: per 25-10-2020	
Wet vrachtwagenheffing		geldend vanaf 01-01-2023	

Belastingen	
Algemene wet inzake Rijksbelastingen	art. 20, 67a
Besluit vervuilingswaarde ingenomen water 2009	art. 2 t/m 4
Fiscale vereenvoudigingswet 2010	art. XXVa
Fiscale vereenvoudigingswet 2017	art. VII en X
Invorderingswet 1990	art. 36a, 63b, 63c, 64, 65 en 66
Kostenwet invordering rijksbelastingen	art. 2 t/m 4
Nadere regels kwijtschelding gemeentelijke en waterschapsbelastingen	artikelen 1 en 1a
Regeling diplomatieke en internationale vrijstellingen waterschapsbelastingen	art. 1 t/m 4
Uitvoeringsbesluit kostenverrekening en gegevensuitwisseling Wet waardering onroerende zaken	art. 2 t/m 6
Uitvoeringsregeling Algemene wet inzake rijksbelastingen 1994	art. 27 en 31
Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990	art. 7, 27 t/m 28a. Verwijderd art. 28abis, aangezien dat artikel is vervallen per 01-01-2023
Waterbesluit	art. 7.1 en 7.2
Waterregeling	artikelen hoofdstuk 7
Waterschapsbesluit	art. 6.1 t/m 6.17
Waterschapswet	art. 110 t/m 147
Waterwet	art. 7.1 t/m 7.26
Wet bronbelasting 2021	
Wet op de internationale bijstandsverlening bij de heffing van belastingen	art. 34a
Wet op de vennootschapsbelasting 1969	art. 2, lid 1, onder g en 7
Wet Waardering Onroerende Zaken	Hoofdstukken III en IV
Wet wederzijdse bijstand in de Europese Unie bij de invordering van belastingschulden en enkele andere schuldvorderingen 2012	art. 6, 40 en 46
Natuurschoonwet 1928	fiscale korting waterschapsbelasting vanwege koppeling met WOZ waarde
Financiën	
Besluit leningvoorwaarden decentrale overheden	art. 1 t/m 3
Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen	art. 4, 8, 9 t/m 11
Regeling schatkistbankieren decentrale overheden	art. 2 lid 3 en 7 lid 2
Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden	art. 2 t/m 4
Uitvoeringsbeschikking omzetbelasting 1968	art. 3 en 7
Uitvoeringsbesluit belastingen op milieugrondslag	art. 4, 5, 11a en 22
Uitvoeringsbesluit omzetbelasting 1968	art. 5
Uitvoeringsregeling belastingen op milieugrondslag	art. 6
Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden	art. 1 t/m 3
Waterschapswet	art. 98 t/m 109c
Wet belastingen op milieugrondslag	art. 22 t/m 31 en 47 t/m 71
Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO)	art. 1 t/m 6 en 8
Wet houdbare overheidsfinanciën	art. 3, 6 en 7
Wet inkomstenbelastingen 2001	art. 2.1 en 3.1
Wet op de accijns	art. 1
Wet op de belastingen van rechtsverkeer	art. 15 lid 1 sub c
Wet op de Omzetbelasting	art. 1 en 7
Wet terugvordering staatssteun	art. 3 en 7; treedt in werking op 01-07-2018

Personeel en organisatie	
Algemene Pensioen- en uitkeringswet Politieke Ambtsdragers	hoofdstuk 3, 5, 6, 10 t/m 12; Invoering Partnerpensioen; wijziging per 2023
Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen	art. 40 en 41
CAO Werken voor Waterschappen 2021	versie 14-12-2021
CAO Werken voor Waterschappen 2023	versie 1-1-2023
Wet Arbeid en Zorg (WAZ)	wordt per 2/8/2022 uitgebreid met betaald ouderschapsverlof; wijziging per 2023
Participatiewet	wijziging per 2023
Pensioenstelsel 2023	wijziging per 1-7-2023
Pensioenreglement ABP 2021	hoofdstuk 15; pensioenreglement 2021 geldig vanaf 1-7-2021
Pensioenreglement ABP 2022	geldig vanaf 1-7-2022
Pensioenwet	art. 15, Per 1 januari 2015, Wet verlaging maximumopbouw- en premiepercentages pensioen en maximering pensioengevend inkomen; uiterlijk per 1-1-2023 treedt nieuwe pensioenwet in werking; De juiste naam is 'Pensioenwet'. Jaartal 2017 dus verwijderd.
Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965	hoofdstuk 3 is vervallen door vernummering / hoofdstuk 4 betreft pensioenregelingen
Uitvoeringsregeling loonbelasting 2011	de oude regeling uit 2001 is in 2011 vervangen
Werkloosheidswet	Zie Wet werk en zekerheid
Wet arbeid vreemdelingen	Paragraaf IV
Wet financiering sociale verzekeringen	art. 6 t/m 12, 16 t/m 56; wetvoorstel: nog niet van kracht in 2023
Wet kaderregeling VUT overheidspersoneel	art. 6
Wet minimumloon en minimum vakantiebijslag	art. 7, 8, 12, 14, 15 t/m 18, 18b
Wet op de loonbelasting 1964	hoofdstuk II, IIB, IIC, III, IV, VB; Belastingplan 2015
Wet overheidspersoneel onder de werknemersverzekeringen	art. 2 t/m 5, 13 t/m 20, 23 t/m 28, 31 t/m 34, 40, 43/citeertitel aangepast: Wet overheidspersoneel onder de werknemersverzekeringen
Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen	hoofdstuk 8
Wet verbetering poortwachter	Zie Wet werk en zekerheid
Wet vermindering afdracht loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen	art. 3 t/m 6, 30a, 31, 33, 34
Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten	citeertitel gecorrigeerd; wijziging per 2023 (let op geen beleidswijziging voor 2023)
Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen	art. 15, 23 t/m 26, 36, 37, 82 t/m 86, 91, 96, 134; uitkeringsbedragen per 1-7-2023 aangepast
Ziektewet	Zie Wet modernisering ziektewet; wijzigingen per 1-7-2023
Zorgverzekeringswet	hoofdstuk 5; AWBZ vervalt, per 2015 Wet Langdurige zorg.
Archief	
Burgerlijk wetboek	Bk2: art 10, lid 1 en 3 Bewaartermijn voor financiële stukken van 7 jaar, geldend voor het bestuur van een rechtspersoon. Bewaarplicht is van toepassing op privaatrechtelijke rechtspersonen, maar kan evengoed als richtlijn dienen bij het bepalen van de vernietigingstermijnen van overheidsarchieven Bk2: art. 24 Bewaarplicht voor financiële stukken, geldend voor een ontbonden rechtspersoon Bk2: art. 61 Bewaarplicht van 10 jaar voor geschriften m.b.t. het aanvragen van een lidmaatschap van een coöperatie Bk2: art. 394, lid 6 Bewaarplicht van 7 jaar voor bescheiden m.b.t. de openbaarmaking van de jaarrekening van de rechtspersoon Bk 3: art. 52, 306 t/m 311 Verjaringstermijnen voor rechtsvorderingen (indirecte bewaarplicht van (archieff)bescheiden: uit wet- en regelgeving wordt het bewaren van specifieke gegevens verondersteld Bk3: art. 15a t/m 15f Elektronisch vermogensrechtelijk rechtsverkeer, o.a. de rechtsgeldigheid van de elektronische handtekening. Zie ook de wet elektronische handtekeningen Bk 6: art. 191 Verjaringstermijn voor rechtsvorderingen bij productaansprakelijkheid; termijn waarop recht op schadevergoeding komt te vervallen (indirecte bewaarplicht voor archiefbescheiden) Bk 7: art. 454 t/m 458 Medisch patiëntendossier (bewaartermijn van bescheiden behorende tot het patiëntendossier)
Inkoop en aanbestedingen	
Aanbestedingsbesluit	is per 18-4-2019, 1-7-2020 en 1-1-2022 gewijzigd
Gids Proportionaliteit	is per 1-1-2022 gewijzigd. (Bindende) richtsnoeren voor het redelijke toepassen van het proportionaliteitsbeginsel in het aanbestedingsproces. Gewijzigd van NF naar F
Aanbestedingswet 2012	afdeling 2.1.1 en 2.1.2; wet is per 2 maart 2022 gewijzigd: NB stond vermeld als Aanbestedingswet 2016
Aanbestedingsreglement Werken 2016	
Subsidies	
Regeling bijzondere subsidies waterkeren en waterbeheren	artikelen 2 t/m 12
Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027	Toegevoegd vanwege artikel 14, lid 2
Regeling subsidies hoogwaterbescherming 2014	artikelen 2 t/m 27
Regeling Europese EZ-subsidies	vervangt Uitvoeringsregeling EFRO programmaperiode 2014-2020 die is vervallen per 01-07-2015; verplaatst van Europees naar Nationaal

Deel 2: Interne normenkader

NORMENKADER WBL 2023		Interne regelgeving		Nieuw / mutatie t.o.v. 2022	
Bestuur					
1	Afnameverplichting	AB 13-04-2022			
2	Afvalwaterakkoord van de afstromingsgebieden Rimborg en Kaffeberg	DB 11-06-2012			
3	Beleid t.a.v. overname zuiveringstechnische werken				
4	Bestuurlijke randvoorwaarden slijbstrategie	AB 15-12-2021			
5	WRO + WPM betreffende KRW-maatregelen	DB 20-03-2013			
6	KRW-eisen gesteld aan rwi's (door WRO en WPM)	DMS 2012.02093			
7	Waterbeheerprogramma 2022-2027	AB WL 08-12-2021		Mededeling AB WBL 13-04-2022	
8	Verordening behandeling bezwaren	AB 31-05-2017			
9	Randvoorwaarden Energieneutraliteit WBL en WL	AB 01-07-2020			
10	Energieneutraliteit: Verruimen Bestuurlijke Randvoorwaarden	AB 07-04-2021			
11	Bestuursovereenkomst Programma Nationale Rioolwatermonitoring	DB 02-03-2021			
12	Gevolgen 5e sanctiepakket Rusland	AB 18-05-2022		Update AB mededelingen 01-08-2022 en 30-08-2022	
Personeel					
13	Cultuurbeleid				
14	Handhaving van het arbeidsvoorwaardenpakket van het ZL voor het WBL	DB 29-06-2004			
15	Notitie verzekeringsbeleid	DB 02-06-2005			
16	Reiskostenregeling woon- werkverkeer	DB 11-07-2005			
17	Raamregeling mobiel werken / werken op afstand	AB 24-04-2006			
18	Vaststelling integriteitsbeleid Waterschapsbedrijf Limburg	DB 04-12-2006			
19	Wet Banenafpraak binnen WBL	DB 02-12-2020			
20	Vaststelling Reglement Lokaal Overleg	DB 02-12-2020			
21	Privacybeleid WBL	DB 23-02-2021			
Mandaat					
22	Regeling "Gemeenschappelijke Regeling Waterschapsbedrijf Limburg" (GR WBL)	2011 (WROWPM)			
23	Vaststelling nieuwe delegatie- en mandaatbesluiten	AB 28-09-2022			
Inkoop en aanbesteding					
24	Inkoop- en aanbestedingsbeleid Waterschapsbedrijf Limburg	DB-23-11-2016		Controle inkoop en aanbesteding maakt onderdeel uit van de	
25	Drempelbedragen voor het inkoop- en aanbestedingsbeleid en voor financieel mandaat	AB-04-04-2020		reguliere jaarrekeningcontrole en kan daarmee vervallen als door de	
26	Algemene inkoopvoorwaarden	DB-03-09-2018		accountant extra te controleren onderwerp door het onderdeel te	
				maken van de interne regelgeving.	
Financiën					
27	Verordening controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van Waterschapsbedrijf Limburg	AB 27-05-2008		art 9 Waterschapswet en hfd 5 Waterschapsbesluit	
28	Verordening Beleids- en Verantwoordingsfuncties Waterschapsbedrijf Limburg	AB 15-12-2021		art 8 Waterschapswet en hfd 4 Waterschapsbesluit	
29	Beleidsnota 2018: Activa	AB 15-12-2022		AB besluit actualisatie financieel beleid	
30	Beleidsnota 2018: Reserves en Voorzieningen	AB 15-12-2021			
31	Financieringsstatuut (Treasury statuut) WBL	AB 15-12-2021			
32	Beleidsnota: Kademota Risicomanagement WBL	AB 18-09-2019			
33	Controleprotocol 2020-2024	AB 15-12-2022		Onderdeel v/h voorstel normen- en toetsingskader	
34	Toetsingskader	AB 15-12-2022		Onderdeel v/h voorstel normen- en toetsingskader	
Archief					
35	Archiefverordening WBL	AB 28-09-2022			
Contracten klanten					
36	Gemeente Stein - Gemeenschappelijke Regeling tussen Gemeente Stein en Waterschapsbedrijf Limburg				
37	Gemeente Stein - Uitvoeringsovereenkomst tussen Gemeente Stein en Waterschapsbedrijf Limburg				
38	Gemeente Kerkrade - Gemeenschappelijke Regeling tussen Gemeente Kerkrade en Waterschapsbedrijf Limburg				
39	Gemeente Kerkrade - Uitvoeringsovereenkomst tussen Gemeente Kerkrade en Waterschapsbedrijf Limburg				
40	Gemeente Roermond - Gemeenschappelijke Regeling tussen Gemeente Roermond en Waterschapsbedrijf Limburg				
41	Gemeente Roermond - Uitvoeringsovereenkomst tussen Gemeente Roermond en Waterschapsbedrijf Limburg				
42	Gemeente Simpelveld - Gemeenschappelijke Regeling tussen Gemeente Simpelveld en Waterschapsbedrijf Limburg	AB 17-06-2015			
43	Gemeente Simpelveld - Uitvoeringsovereenkomst tussen Gemeente Simpelveld en Waterschapsbedrijf Limburg				
44	Gemeente Brunssum - Gemeenschappelijke Regeling tussen Gemeente Brunssum en Waterschapsbedrijf Limburg				
45	Gemeente Brunssum - Uitvoeringsovereenkomst tussen Gemeente Brunssum en Waterschapsbedrijf Limburg				
46	Gemeente Onderbanken - Gemeenschappelijke Regeling tussen Gemeente Onderbanken en Waterschapsbedrijf Limburg				
47	Gemeente Onderbanken - Uitvoeringsovereenkomst tussen Gemeente Onderbanken en Waterschapsbedrijf Limburg				
48	Gemeente Valkenburg aan de Geul - Gemeenschappelijke Regeling tussen Gemeente Valkenburg a/d Geul en Waterschapsbedrijf Limburg	AB 03-04-2013			
49	Gemeente Valkenburg aan de Geul - Uitvoeringsovereenkomst tussen Gemeente Valkenburg aan de Geul en Waterschapsbedrijf Limburg	AB 03-04-2013			
50	Gemeente Weert - Bestuursovereenkomst tussen Gemeente Weert en Waterschapsbedrijf Limburg	DB 22-12-2014			
51	Gemeente Schinnen - Bestuursovereenkomst tussen Gemeente Schinnen en Waterschapsbedrijf Limburg	DB 23-11-2016			
52	Gemeente Sittard-Geleen - Bestuursovereenkomst Samenwerking rioleringszorg tussen gemeente Sittard-Geleen en WBL	DB 07-06-2017			
53	Gemeente Beek - Bestuursovereenkomst Samenwerking rioleringszorg tussen gemeente Beek en WBL	DB 07-06-2017			
54	Overeenkomst Meten Monitoren en Rekenen tussen WBL en 15 Noord Limburgse Gemeenten	DB 07-06-2017			
55	Gemeente Horst aan de Maas - Bestuursovereenkomst Samenwerking rioleringszorg tussen gemeente Horst aan de Maas en WBL	DB 04-07-2017			
56	Overeenkomsten met 23 gemeenten inzake het beheer en onderhoud van individuele behandelinstallaties afvalwater (IBA's)				
Samenwerking					
57	Oprichting Europees Economisch Samenwerkingsverband met Duitse Waterschappen	DB 21-08-2012			
58	Samenwerkingsovereenkomst WBL met Hogeschool Zuyd inzake de Wijk van Morgen	DB-21-08-2012		Is afgerond. Super Local is een voortvoelset uit deze samenwerking.	
59	Samenwerkingsovereenkomst samenwerkende gemeenten regio Parkstad	DB 21-08-2013			
60	Deelname onderzoek samenwerkingsvorm waterketen	DB-07-06-2017		Onderzoek naar de vorm van samenwerking is afgerond.	
61	Samenwerkingsovereenkomst WBL-WML	AB 04-07-2018			
62	Samenwerking met Waterschap Limburg op beheer en onderhoud van kunstwerken	DB 20-03-2019			

BIJLAGE 2: Toetsingskader 2023

Waterschapsbedrijf Limburg

Proces personeel

Nieuw / mutatie t.o.v. 2022

Intern controleplan 2023

Toetsingskader	Relevante aspecten (eisen die financiële rechtmatigheid raken)	Beheersingsrisico's (What Could Go Wrong) Risico: Er wordt NIET voldaan aan:	Toelichting	Voorlopige inschatting beheersingsmaatregelen WBL (voorwaarden: zichtbaar en achteraf toetsbaar)	Voorstel strategie: systeemgericht (= beheersingsmaatregelen testen) of gegevensgericht testen.	Voorstel aantal testen (genoemde aantallen zijn op basis van geen- foutoonstatering. Bij constatering fouten dient de deelwaarneming uitgebreid te worden)	Toelichting
EXTERNE REGELGEVING							
Fiscale wet- en regelgeving		Is de bruto/netto berekening op de salarisstrook juist en conform: <ul style="list-style-type: none"> • loonbelastingverklaring; • tabellen voor de loonheffing; • pensioenpremie volgens pensioenreglement; • sociale lasten volgens geldende bepalingen. 	Salarisberekening vindt plaats door Visma Raet	Een ontvangen deskundigenverklaring van Visma Raet of een afgegeven verklaring van de belastingdienst. Deskundigenverklaring van Visma Raet Deskundigenverklaring van Visma Raet Deskundigenverklaring van Visma Raet	Gegevensgericht systeemgericht Gegevensgericht Gegevensgericht Gegevensgericht	Opvragen deskundigen-verklaring bij Visma Raet (ISAE verklaring)	
	Werkkostenregeling	Onjuiste toepassing van regeling WKR leidt tot een onjuiste registratie en codering van kosten in de WKR met mogelijke gevolgen voor de benutting van de vrije ruimte en de eventuele naheffing.		Implementatie van de WKR is uitgevoerd i.s.m. een gerenomeerd adviesbureau en Centric. Vastlegging WKR intracomptabel in LPS (volledig) met voeding vanuit CODA (facturen). Routatieschema Financieel Beheer in de verwerking van facturen in relatie tot de WKR.	systeemgericht	Toetsing naleving interne beheersingsafspraken en documenten.	
CAO Waterschappen	Hfd 2	Is de arbeidsovereenkomst getekend door beide partijen en vanuit WBL door een daartoe gemandateerde medewerker?			Systeemgericht	Beoordeling 10% van de indiensttredingen, met een minimum van 2 en een maximum van 5.	
	Hfd 2	Indien de ketenregeling van toepassing is: is de juiste contractvorm toegepast?		Stap in de workflow 'Aanmelden nieuwe medewerker' en de workflow 'Verlengen of omzetten tijdelijk contract'.	Systeemgericht	Beoordeling 10% van de indiensttredingen, met een minimum van 2 en een maximum van 5.	
	Hfd 2	Binnen 10 weken ontvangst en beoordeling VOG			Systeemgericht	Beoordeling 10% van de indiensttredingen, met een minimum van 2 en een maximum van 5.	
	Hfd 3	Is bij indiensttreding de ingangsdatum van de salarisbetaling conform de ingangsdatum van het benoemingsbesluit?		Checklist indiensttreding Zichtbare beoordeling salarismutaties door HR (maandelijks)	Systeemgericht	Beoordeling 10% van de indiensttredingen, met een minimum van 2 en een maximum van 5.	

Toetsingskader	Relevante aspecten (eisen die financiële rechtmatigheid raken)	Beheersingsrisico's (What Could Go Wrong) Risiko: Er wordt NIET voldaan aan:	Toelichting	Voorlopige inschatting beheersingsmaatregelen WBL (voorwaarden: zichtbaar en achteraf toetsbaar)	Voorstel strategie: systeemgericht (= beheersingsmaatregelen testen) of gegevensgericht testen.	Voorstel aantal testen (genoemde aantallen zijn op basis van geen- foutconstatering. Bij constatering fouten dient de deelwaarneming uitgebreid te worden)	Toelichting
	Hfd 3	Is bij promotie de wijzigingsdatum van de salarisbetaling conform de ingangsdatum van het benoemingsbesluit en zijn de salarismutaties op een juiste wijze verwerkt?		Workflow aanzegging tijdelijk contract, Wijziging contract of Verlengen of omzetten tijdelijk contract. Zichtbare beoordeling salarismutaties door HR (maandelijks)	Systeemgericht	Alleen controle van wijzigingen met terugwerkende kracht over de jaarovergang heen. Beoordeling 10% van de promoties, met een minimum van 2 en een maximum van 5.	
	Hfd 3	Is de eindafrekening correct?		Zichtbare beoordeling salarismutaties door HR (maandelijks)	systeemgericht	Beoordeling 10% van de uitdiensttredingen, met een minimum van 2 en een maximum van 5.	
	Hfd 3	Check het functieprofiel (functieschaal) met de tabel in Youforce		Zichtbare beoordeling salarismutaties door HR (maandelijks)	systeemgericht	Beoordeling 10% van de indiensttredingen, met een minimum van 2 en een maximum van 5.	
	Hfd 3	Is de uitbetaalde afscheidsgrofitatie overeenkomstig de regeling		HR controleert of het voorstel is overeenkomstig de regeling. Uitbetaling verloopt overeenkomstig de procedure voor de salarisadministratie.	systeemgericht	Review beoordeling mutaties door HRM van twee maanden. Controleer 2 uitbetaalde afscheidsgrofitaties	Op basis van de positieve audit resultaten afgelopen jaren en het ongewijzigde proces wordt de steekproef verlaagd.
	Hfd 3	Controle overwerkdeclaraties en uitbetaling vergoeding conform de declaraties: 1. Mag de betreffende persoon overwerk declareren		Beoordeling declaraties door HR op formaliteiten en voldoen aan regelingen.	systeemgericht	10% van beoordelingen door HRM met max. van 5 (was 10).	Op basis van de positieve audit resultaten afgelopen jaren en het ongewijzigde proces wordt de steekproef verlaagd.
	Hfd 3	Controle: is maximaal 10% aangekocht IKB verlof	Aankoop van meer dan 10% heeft gevolgen voor het pensioen		systeemgericht	Controle van 5 (was 10) IKB verlof aanvragen - in december wanneer alle uren gekocht zijn.	Op basis van de positieve audit resultaten afgelopen jaren en het ongewijzigde proces wordt de steekproef verlaagd.
	Hfd 3	Controle uitbetaling wachtdienstdeclaratie a.d.h.v. Youforce door leidinggevende			systeemgericht	Aantal: 3	
	Hfd 3	Controle uitbetaling onregelmatige dienst a.d.h.v. Youforce door leidinggevende			systeemgericht	Aantal: 3	
	Hfd 3	Vergoedingen tijdens dienstreis juist verwerkt na declaratie		Signalering bij overschrijden ingegeven bedrag ingebouwd in de workflow 'Dienstreis Binnenland'. Het is dan niet mogelijk verder te gaan in workflow en declaratie in te dienen.	systeemgericht	Aantal: 3	
	Hfd 3	Is de vergoeding reiskosten woon-werkverkeer en/of de vergoeding reis- en verblijfkosten dienstreizen correct berekend?		Workflows ingericht door HR: Ingericht als workflows in Youforce op basis van regeling. Goedkeuring na indienen door leidinggevende.	systeemgericht	10% van beoordelingen door HRM met max. van 5 (was 10).	Op basis van de positieve audit resultaten afgelopen jaren en het ongewijzigde proces wordt de steekproef verlaagd.
	Hfd 3	Ontvangt de ambtenaar in de maand waarin hij/zij gedurende 25, 40 respectievelijk 50 jaar een betrekking bij de overheid heeft vervuld, een gratificatie gelijk aan een bedrag, overeenkomende met de gehele bezoldiging vermeerderd met het IKB-collectief waarop hij/zij in de maand van deze jubilea aanspraak heeft?		Voorafgaande aan het nieuwe jaar wordt een rapport gedraaid van de personen die het nieuwe jaar recht hebben op een jubileumuitkering	Gegevensgericht (de lijst van personen wordt gegenereerd vanuit het Personeels Informatie Management Systeem (PIMS) op basis van arbeidsverleden en dienstjaren.	3 jubileum uitkeringen	
	Hfd 3	Is de ambtenaar die een wachtdienstvergoeding ontvangt opgenomen in het wachtdienstrooster t.b.v de wachtdiensttoelage?		De opgestelde declaratie wordt zichtbaar gecheckt door de capaciteitsplanner en daarna getekend voor akkoord door de teamleider/manager.	Gegevensgericht		

Toetsingskader	Relevante aspecten (eisen die financiële rechtmatigheid raken)	Beheersingsrisico's (What Could Go Wrong) Risiko: Er wordt NIET voldaan aan:	Toelichting	Voorlopige inschatting beheersingsmaatregelen WBL (voorwaarden: zichtbaar en achteraf toetsbaar)	Voorstel strategie: systeemgericht (= beheersingsmaatregelen testen) of gegevensgericht testen.	Voorstel aantal testen (genoemde aantallen zijn op basis van geen- foutconstatering. Bij constatering fouten dient de deelwaarneming uitgebreid te worden)	Toelichting
	Hfd 3	Is het recht op deelname aan de regelingen van resp. de inhouding/vergoeding uit hoofde van het individueel keuzebudget in overeenstemming met de geldende regeling gebeurd?		Beoordeling declaraties door HR op formaliteiten en voldoen aan regelingen. Ingericht incl. informatievoorziening in module Flex benefits op basis van de CAO afspraken.	systeemgericht	Review 10% van beoordelingen door HRM met max. van 10 (was 25).	Op basis van de positieve audit resultaten afgelopen jaren en het ongewijzigde proces wordt de steekproef verlaagd.
	Hfd 3	Draagt de werkgever zorg voor de betaling van het werkgeversdeel van de pensioenpremie over het verlofdeel van wettelijk onbetaald ouderschapsverlof ten behoeve van het personeelslid dat gebruik maakt van de Wet arbeid en zorg?		Het opgestelde besluit voor toekenning ouderschapsverlof wordt getoetst door de HR-consulent voordat dit getekend wordt door de manager.	Systeemgericht: de verwerking van het besluit door HRM geschiedt overeenkomstig de procedure salarisadministratie.	Controle valt onder de jaarcontrole salarisadministratie	
	Hfd 3	Is de ccorrecte salariskorting na 1 jaar ziekte (indien langdurig verzuim) toegepast?			systeemgericht	Aantal: 2	
	Hfd 9	Is het correcte bedrag berekend en betaald jaarlijkse werkgeversbijdrage (VwW) (voorschot en definitieve vaststelling)			Gegevensgericht	integraal toetsen	

Toetsingskader	Relevante aspecten (eisen die financiële rechtmatigheid raken)	Beheersingsrisico's (What Could Go Wrong) Risiko: Er wordt NIET voldaan aan:	Toelichting	Voorlopige inschatting beheersingsmaatregelen WBL (voorwaarden: zichtbaar en achteraf toetsbaar)	Voorstel strategie: systeemgericht (= beheersingsmaatregelen testen) of gegevensgericht testen.	Voorstel aantal testen (genoemde aantallen zijn op basis van geen- foutconstatering. Bij constatering fouten dient de deelwaarneming uitgebreid te worden)	Toelichting
INTERNE REGELGEVING							
Gemeenschappelijke regeling	Artikel 10 taken en bevoegdheden	Art 10 A. Is de begroting vastgesteld en gewijzigd door het AB. Art 10 B. Is de bijdrage van de deelnemers in de GR vastgesteld door het AB. Art 10C. Is de rekening vastgesteld door het AB Art 10D Zijn de hoofdlijnen van de organisatie vastgesteld door het AB. Art 10E Zijn geldleningen en rekening-courant overeenkomsten aangegaan door het AB. Art 10 F Is het uitlenen van gelden besloten door het AB. Art 10H Zijn de verordeningen die noodzakelijk zijn voor de behartiging van de taken van de regeling vastgesteld door het AB.	rekening = jaarrekening Gedelegeerd aan DB middels delegatiebesluit Gedelegeerd aan DB middels delegatiebesluit	Planning en controlcyclus Planning en controlcyclus Planning en controlcyclus Mandaatregelingen/procesbe- schrijvingen Financieringsstatuut/ mandaatregeling Financieringsstatuut/ mandaatregeling Planning en controlcyclus	gegevensgericht gegevensgericht gegevensgericht gegevensgericht gegevensgericht gegevensgericht	integraal integraal integraal integraal integraal integraal	
	Artikel 18 Ambtelijk apparaat	Art 18 lid 4 Het AB regelt de bezoldiging van de directeur. Zijn de daadwerkelijke bezoldigingen conform deze regeling. Art 18 lid 8 Zijn alle uitgaande (financiële) stukken van het AB en DB door de directeur medeondertekend.		Bij de eerste inleg wordt gecheckt of de bezoldiging strookt met het besluit. Daarna worden de mutaties gevolgd overeenkomstig de procedure salarisadministratie. Mandaatregelingen/procesbe- schrijvingen	gegevensgericht gegevensgericht	eenmalig, beoordeling cumulatief in december. 10% van documenten met financieel belang beoordelen, met max. 10 (was 25), uitgaande documenten op ondertekening door directeur.	Op basis van de positieve audit resultaten afgelopen jaren en het ongewijzigde proces wordt de steekproef verlaagd.
	Artikel 19 begroting	Art 19 lid 4 Heeft het AB de begroting vastgesteld in het jaar voorafgaande aan het begrotingsjaar.		Planning en controlcyclus	gegevensgericht	integraal	
	Artikel 20 Begrotingswijzigingen	Art 20 lid 1 Heeft het AB begrotingswijzigingen vastgesteld in het jaar voorafgaande aan het begrotingsjaar.		Planning en controlcyclus	gegevensgericht	integraal	
	Artikel 21 Rekening	Art 21 lid 2 Het DB zendt jaarrekening in ieder geval voor 15 juli aan Gedeputeerde Staten.		Planning en controlcyclus	gegevensgericht	integraal	
	Personeelshandboek	Algemeen	Is de checklist indiensttreding correct gebruikt en zichtbaar afgevinkt		Dit is nu ondervangen door workflows waarin afgeronde stappen worden gelogd.	Systeemgericht	Beoordeling 10% van de indiensttredingen, met een minimum van 2 en een maximum van 5.
2.2		Is de stageovereenkomst aanwezig en ondertekend door drie partijen (school/WBL/student)		Overeenkomsten terug te vinden in SharePoint. Verder zie de stageworkflows in Youforce voor aanmelden stagiaire, afronden indiensttreding en einde contract.	Systeemgericht	Beoordeling 10% van de indiensttredingen, met een maximum van 3.	
2.2		Stagevergoeding conform 22% van het het wettelijk bruto minimumloon 21 jaar en ouder			Systeemgericht	Beoordeling of de opgenomen stagevergoeding in Youforce conform het stagebeleid is. 40% van de indiensttredingen, met een maximum van 3.	

Toetsingskader	Relevante aspecten (eisen die financiële rechtmatigheid raken)	Beheersingsrisico's (What Could Go Wrong) Risiko: Er wordt NIET voldaan aan:	Toelichting	Voorlopige inschatting beheersingsmaatregelen WBL (voorwaarden: zichtbaar en achteraf toetsbaar)	Voorstel strategie: systeemgericht (= beheersingsmaatregelen testen) of gegevensgericht testen.	Voorstel aantal testen (genoemde aantallen zijn op basis van geen- foutconstatering. Bij constatering fouten dient de deelwaarneming uitgebreid te worden)	Toelichting
	3.2	Is niet meer dan de toegestane maximale vergoeding uitgekeerd voor feestelijke aangelegenheid.			Systeemgericht	Aantal 2	
	3.9	Zijn bij een bevordering de inpassingsregels correct toegepast? a. Is de berekening correct toegepast? b. Is de brief richting de medewerker volledig en ondertekend?			Systeemgericht	Aantal 3	
	51/5.4	Is bedrijfsfitness via PBB is juist verwerkt en gefactureerd?			Systeemgericht	Aantal: 3	
	51/5.4	Is het vitaliteitsprogramma via PBB is juist verwerkt en gefactureerd?			Systeemgericht	Aantal: 3	
	5.4	Ontvangst gele boekje als bewijs vaccinatie binnen 2 weken	Start werkwijze in Q4 2020		Systeemgericht	Beoordeling 10% van de indiensttredingen, met een minimum van 2 en een maximum van 5.	
	5.4	Controle op aanvraag beeldschermbril. Is een offerte, factuur en betalingsbewijs aanwezig en is maximaal € 350,- uitgekeerd aan medewerker?		Vastgelegd in workflow	Systeemgericht	Aantal: 3	
	7.1.3	Controle op juiste toepassing artikel 7.1.3. Boetes voor verkeersovertredingen en bekeuringen (verrekening met salaris)		Start van proces bij afdeling Service & Informatievoorziening - Facilitair - Wagenparkbeheer. Vastgelegd in TOPDesk en handmatige verwerking door salarisadministratie.	Systeemgericht	Aantal: 2	
Secundaire arbeidsvoorwaarden	onderwerp 14.3 collectieve invaliditeit / arbeidsongeschiktheidsverzekering	Het risico bestaat uit het moeten betalen van een aanvulling op de WIA-uitkering.		Is afgedekt middels collectief contract met Loyalis ter dekking van inkomensverlies bij gedeeltelijke én volledige invaliditeit/ arbeidsongeschiktheid.	Gegevensgericht	Bij de jaarcontrole vaststellen dat de desbetreffende verzekeringsdocumenten correct en aanwezig zijn.	
	onderwerp 14.4 collectieve ongevallenverzekering	Risico van financiële aansprakelijkheid bij ongevallen welke een blijvende invaliditeit tot gevolg hebben		Is afgedekt middels een collectieve 24-uurs (wereldwijde) ongevallendeckking tbv in dienst zijnde WBL medewerk(st)ers	Gegevensgericht	Bij de jaarcontrole vaststellen dat de desbetreffende verzekeringsdocumenten correct en aanwezig zijn.	
Delegatiebesluit		Het risico bestaat dat voor de uitvoering van een gedelegeerd besluit aan het DB, door het AB geen middelen beschikbaar zijn gesteld door middel van een post op de begroting.		Planning en controlecyclus	Gegevensgericht	Jaarlijkse vaststellen dat de begroting door het AB wordt goedgekeurd. Afwijkingen ten opzichte van de begroting dienen achteraf goedgekeurd te worden door het AB door middel van het vaststellen van de jaarrekening.	Verplaatst van 'Proces personeel' naar 'Overige posten'.
Integriteitsbeleid WBL	Meldingsplicht financiële belangen.	Het risico dat een ambtenaar zich bij het nemen van functionele beslissingen laat leiden door persoonlijk financieel belang.	De meldingsplicht geldt organisatiebreed voor alle medewerkers met een financieel mandaat.	Wordt behandeld in de introductiebijeenkomst. Nieuwkomers moeten deze bijwonen voordat ze worden uitgenodigd voor eed/belofte Preventieve maatregel bestaat uit het afleggen van de eed/belofte bij indiensttreding.	Gegevensgericht	Checken voor 5 indiensttreders of deze personen de eed/belofte hebben afgelegd.	Op basis van de positieve audit resultaten afgelopen jaren en het ongewijzigde proces wordt de steekproef verlaagd.
	Meldingsplicht geschenken en giften.	Het risico dat geschenken en giften worden aangenomen in ruil voor een tegenprestatie, resp. het risico dat geschenken met een waarde groter dan € 50 worden aangenomen.	De meldingsplicht geldt organisatiebreed voor alle medewerkers.	Wordt behandeld in de introductiebijeenkomst. Nieuwkomers moeten deze bijwonen voordat ze worden uitgenodigd voor eed/belofte Preventieve maatregel bestaat uit het afleggen van de eed/belofte bij indiensttreding.	Gegevensgericht	Checken voor 5 indiensttreders of deze personen de eed/belofte hebben afgelegd.	Op basis van de positieve audit resultaten afgelopen jaren en het ongewijzigde proces wordt de steekproef verlaagd.

Waterschapsbedrijf Limburg

Proces inkoop en aanbesteding

Intern controleplan 2023

Toetsingskader	Relevante aspecten (eisen die financiële rechtmatigheid raken)	Beheersingsrisico's (What Could Go Wrong) Risiko: Er wordt NIET voldaan aan:	Voorlopige inschatting beheersingsmaatregelen WBL (voorwaarden: zichtbaar en achteraf toetsbaar)	Voorstel strategie: systeemgericht (= beheersingsmaatregelen testen) of gegevensgericht testen.	Voorstel aantal testen (genoemde aantallen zijn op basis van geen- foutconstatering. Bij constatering fouten dient de deelwaarneming uitgebreid te worden)	Toelichting
EXTERNE REGELGEVING						
(Herziene) Aanbestedingswet 2012 ARW-2016 Gids Proportionaliteit (3e herziening, 1 januari 2022) Burgerlijk wetboek Mededingingswet Wet markt en overheid		Zie interne regelgeving: Inkoop- en aanbestedingsbeleid- Waterschapsbedrijf Limburg	n.v.t. n.v.t. n.v.t.			Kan vervallen. Controle Inkoop en aanbesteding maakt onderdeel uit van de reguliere jaarrekeningcontrole en kan daarmee vervallen als door de accountant extra te controleren onderwerp door het onderdeel te maken van de interne regelgeving.
INTERNE REGELGEVING						
Inkoop- en aanbestedingsbeleid	Drempelbedragen	De drempelbedragen conform het inkoop- en aanbestedingsbeleid dienen te worden nageleefd. Zie de nadere uitwerking in het Handboek Inkoop en Aanbesteding	De beheersmaatregel is opgenomen in het proces, echter de controle op de naleving wordt niet zichtbaar vastgelegd. Dit wordt ondervangen door jaarlijks bij het opmaken van de jaarrekening op basis van een deelwaarneming, de naleving van de regelgeving te toetsen.	Gegevensgericht	De deelwaarneming wordt achteraf bepaald op basis van werkelijke massa. Het aantal en de samenstelling van de opdrachten blijkt uit de per opdracht ingevulde en getekende verantwoordingsformulieren.	Idem
Mandaatregeling	Reguliere inkoop-	Inkopen worden geplaatst door een hiertoe gemandateerde functionaris.	Met betrekking tot een opdracht wordt middels een standaardformulier verantwoording afgelegd omtrent de opdrachtverlening en de ondertekening van de opdracht.	Systeemgericht	Beoordeling 10% van inkoop op goedkeuring door budgethouder (met max. van 25 waarnemingen)	Idem
	Aanbestedingen	Bij aanbestedingen wordt de voorgeschreven aanbestedingsvorm uit de bijlage bij besluit inkoop- en aanbestedingsbeleid- drempelbedragen en bedragen financieel mandaat gevolgd. Leveringen en diensten: enkelvoudig onderhandse aanbesteding/ gunning uit de hand, als opdracht - kleiner dan € 7.500 - vanaf € 7.500 en kleiner dan € 50.000 Werken: enkelvoudig onderhandse aanbesteding/ gunning uit de hand, als opdracht - kleiner dan € 7.500 - vanaf € 7.500 en kleiner dan € 150.000 Leveringen en diensten: meenvoudig onderhandse. Verplicht is het opvragen van tenminste 3 schriftelijke offertes tenzij directeur anders beslist. - vanaf € 50.000 en kleiner dan € 215.000 (EU drempelbedrag) Werken: meenvoudig onderhandse. Verplicht is het opvragen van tenminste 3 schriftelijke offertes tenzij directeur anders beslist. - vanaf € 150.000 en kleiner dan € 1.500.000 Leveringen en diensten: Europese aanbestedingsrichtlijnen - vanaf € 215.000 (EU drempelbedrag) Werken: nationale aanbestedingsprocedure of onderhandse na besluit AB - vanaf € 1.500.000 en kleiner dan € 5.382.000 (EU drempelbedrag) Werken: Europese aanbestedingsrichtlijnen - vanaf € 5.382.000 (EU drempelbedrag)	Bij bedragen vanaf € 7.500 dient voor elke levering, dienst of werk per opdracht een verantwoordingsformulier ingevuld te worden. Binnen WBL worden de ingevulde verantwoordingsformulieren integraal gecontroleerd op juistheid, volledigheid en juiste categorie-toekenning. Deze controle wordt zichtbaar vastgelegd in de workflow van orders in CODA en voor orders ingelegd door teamleiders, afdelingsmanagers of (sector)directeur in een excele spreadsheet / rapportage. Noodzakelijke aanpassingen worden zichtbaar gedaan op de digitale formulieren.	Gegevensgericht	De deelwaarneming wordt achteraf bepaald op basis van werkelijke massa. Het aantal en de samenstelling van de opdrachten blijkt uit de per opdracht ingevulde en getekende verantwoordingsformulieren.	Idem

Toetsingskader	Relevante aspecten (eisen die financiële rechtmatigheid raken)	Beheersingsrisico's (What Could Go Wrong) Risiko: Er wordt NIET voldaan aan:	Voorlopige inschatting beheersingsmaatregelen WBL (voorwaarden: zichtbaar en achteraf toetsbaar)	Voorstel strategie: systeemgericht (= beheersingsmaatregelen testen) of gegevensgericht testen.	Voorstel aantal testen (genoemde aantallen zijn op basis van geen foutconstatering. Bij constatering fouten dient de deelwaarneming uitgebreid te worden)	Toelichting
Delegatiebesluit	art. 2.3	Opdrachten voor de uitvoering van werken met een geraamde waarde van tenminste € 1.500.000 wordt openbaar aanbesteed.	Bij bedragen vanaf € 7.500 dient voor elke levering, dienst of werk per opdracht een verantwoordingsformulier ingevuld te worden. Binnen WBL worden de ingevulde verantwoordingsformulieren integraal gecontroleerd op juistheid, volledigheid en juiste categorie toekenning. Deze controle wordt zichtbaar vastgelegd in een excel spreadsheet / rapportage en noodzakelijke aanpassingen worden zichtbaar gedaan op de digitale formulieren.	Gegevensgericht	De deelwaarneming wordt achteraf bepaald op basis van werkelijke massa. Het aantal en de samenstelling van de opdrachten blijkt uit de per opdracht ingevulde en getekende verantwoordingsformulieren.	Idem

Waterschapsbedrijf Limburg

Proces kapitaallasten

Intern controleplan 2023

Toetsingskader	Relevante aspecten (eisen die financiële rechtmatigheid raken)	Beheersingsrisico's (What Could Go Wrong) Risico: Er wordt NIET voldaan aan:	Voorlopige inschatting beheersingsmaatregelen WBL (voorwaarden: zichtbaar en achteraf toetsbaar)	Voorstel strategie: systeemgericht (= beheersingsmaatregelen testen) of gegevensgericht testen.	Voorstel aantal testen (genoemde aantallen zijn op basis van geen- foutconstatering. Bij constatering fouten dient de deelwaarneming uitgebreid te worden)	Toelichting
EXTERNE REGELGEVING						
Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido)	Renterisicobeheer	De kasgeldlimiet ad. 23% van het begrotingstotaal bij aanvang jaar, wordt overschreden	Over limiet wordt expliciet gerapporteerd in de begroting en in de jaarrekening.	Systeemgericht	Beoordelen aan de hand van de jaarrekening of aan de gestelde limiet is voldaan. Tevens beoordelen procedures rondom totstandkoming berekening.	
		Het totaal van verplichte aflossingen en renteherzieningen bedraagt meer dan 30% van het begrotingstotaal bij aanvang van betreffend jaar	WBL rapporteert hierover in de jaarrekening.	Systeemgericht	Beoordelen aan de hand van de jaarrekening of voldaan is aan eis. Tevens beoordelen procedures rondom totstandkoming berekening.	
INTERNE REGELGEVING						
Nota Financieel Beleid + verordening ex art 108 waterschapswet	Rechtmatigheid afschrijvingstermijnen	Afschrijvingspercentages resp. termijnen zijn niet in overeenstemming met nota financieel beleid resp. verordening ex art 108 waterschapswet	Per te activeren actief wordt aangegeven welke afschrijftermijn gehanteerd moet worden.	Gegevensgericht	Integrale afstemming juistheid gehanteerde percentages resp. termijnen.	
Financieringsstatuut	Het vergelijken van offertes van geselecteerde marktpartijen	Bij het aantrekken van leningen zijn niet drie partijen verzocht om offerte uit te brengen of is niet de laagste effectieve rente gekozen	Per aan te trekken lening wordt een verantwoordingsformulier ingevuld en voor gezien ondertekend door de directeur.	Gegevensgericht	Integraal	
Delegatiebesluit	Artikel 15	Het DB heeft de bevoegdheid tot: 1 weigering van subsidieverlening; 2 subsidieverlening, intrekking, vaststelling, intrekking en wijziging alsook betaling en terugvordering van subsidie indien en voor zover in een specifieke begrotingspost is voorzien in subsidieverlening.	Voor elke te verlenen subsidie dient een voorstel te worden overlegd aan het DB.	Gegevensgericht	Integraal	

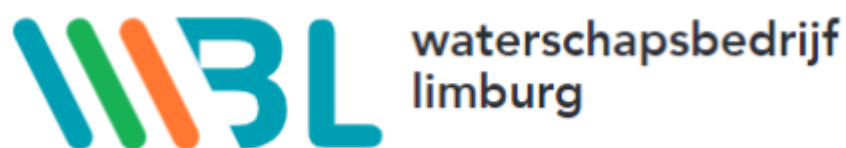
Waterschapsbedrijf Limburg

Intern controleplan

Nieuw / mutatie t.o.v. 2022

Overige posten 2023

Toetsingskader	Relevante aspecten (eisen die financiële rechtmatigheid raken)	Beheersingsrisico's (What Could Go Wrong) Risico: Er wordt NIET voldaan aan:	Voorlopige inschatting beheersingsmaatregelen WBL (voorwaarden: zichtbaar en achteraf toetsbaar)	Voorstel strategie: systeemgericht (= beheersingsmaatregelen testen) of gegevensgericht testen.	Voorstel aantal testen (genoemde aantallen zijn op basis van geen- foutconstatering. Bij constatering fouten dient de deelwaarneming uitgebreid te worden)	Toelichting
EXTERNE REGELGEVING						
Heffingsregeling lozing afvalwater op Rijkswateren	Is de opgelegde heffing in overeenstemming met de regeling?	Heffing niet in overeenstemming met regeling (afstemming met aanslag).	Check op accorderen facturen voorafgaande aan betaling (middels Coda); de in rekening gebrachte heffing wordt per aanslag afgesteld met de regeling.	Systeemgericht	Steekproef op juiste werking 10% (met een maximum van 10 stuks)	
INTERNE REGELGEVING / OVEREENKOMSTEN						
Uitvoeringsovereenkomst tussen gemeenten en WBL		De door WBL in rekening gebrachte bedragen zijn lager dan aangegeven in de overeenkomsten.	De door de gemeenten te betalen vergoedingen toetsen aan geldende overeenkomsten	Gegevensgericht	Integrale controle bij het opmaken van de jaarrekening	
Mandaatbeleid, delegatiebesluit	Onttrekking aan reserve	Onttrekking tijdens het jaar niet meer toegestaan onder BBVW		Gegevensgericht	Integrale controle bij het opmaken van de jaarrekening	
Delegatiebesluit		Het risico bestaat dat voor (de uitvoering van) een gedelegeerd besluit aan het DB, door het AB geen middelen beschikbaar zijn gesteld door middel van een post op de begroting.	Planning en controlcyclus	Gegevensgericht	Jaarlijks vaststellen dat de begroting door het AB wordt goedgekeurd. Afwijkingen ten opzichte van de begroting dienen achteraf goedgekeurd te worden door het AB door middel van het vaststellen van de jaarrekening.	Verplaatst van 'Proces personeel' naar 'Overige posten'.

Controleprotocol 2020-2024

Waterschapsbedrijf Limburg

voor de accountantscontrole op de jaarrekening

Inleiding

Op grond van de Waterschapswet en het Waterschapsbesluit heeft het Algemeen Bestuur ter voorbereiding en ondersteuning van de uitvoering van de jaarlijkse accountantscontrole vastgesteld wat de reikwijdte van rechtmatigheidstraject is en wat uw rol als accountant is. Deze aspecten worden in hoofdlijnen in dit protocol geregeld.

Doelstelling

Het Controleprotocol heeft als doel u nadere aanwijzingen te geven over:

- de reikwijdte van de accountantscontrole,
- de daarvoor geldende normstellingen en
- de daarbij verder te hanteren goedkeuring- en rapporteringtoleranties.

Object van controle is de jaarrekening van het WBL en daarmee tevens het financieel beheer zoals uitgeoefend door of namens het Dagelijks Bestuur.

De Waterschapswet en het Waterschapsbesluit heeft minimeisen geformuleerd. Het Algemeen Bestuur mag voor de controle strengere eisen vaststellen. Het is niet toegestaan de wettelijke eisen minder streng te formuleren.

WBL maakt inzichtelijk, door middel van een normenkader, welke wet- en regelgeving van toepassing is. Tevens moet duidelijk zijn welke wet- en regelgeving in het kader van het financieel beheer onderwerp van de rechtmatigheidscontrole is. Dit doet het WBL met het toetsingskader.

Wettelijk kader

De Waterschapswet (artikel 109, lid 2) schrijft voor dat het Algemeen Bestuur één of meer accountants aanwijst als bedoeld in artikel 393 eerste lid Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor:

- de controle van de jaarrekening,
- het daarbij verstrekken van een accountantsverklaring en
- het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

Het Algemeen Bestuur heeft op 27 mei 2008 de verordening als bedoeld in de Waterschapswet (artikel 109, lid 1) voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie vastgesteld. Deze verordening is in werking getreden op 1 januari 2009.

Uitgangspunten voor de controle

Deze controle is gericht op het afgeven van een oordeel over:

- de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten, alsmede de activa en passiva;
- het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten, alsmede balansmutaties;
- de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- het in overeenstemming zijn van de opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels als bedoeld in artikel 98a Waterschapswet (zie het Waterschapsbesluit);
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Voor zover van toepassing zullen bij de controle bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden de nadere regels van:

- de Waterschapswet;
- het Waterschapsbesluit;
- de Kadernota Platform Rechtmatigheid;
- de Richtlijnen voor de Accountantscontrole (NIVRA);
- dit Controleprotocol

Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens de Waterschapswet dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dat wil zeggen: 'in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder verordeningen van het Algemeen Bestuur van Waterschapsbedrijf Limburg'.

Te hanteren goedkeuring- en rapporteringtolerantie

U als accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en u baseert zich daarbij op risicoanalyses, vastgestelde toleranties, statistische deelwaarnemingen en extrapolaties.

De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers wordt beïnvloed. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming en de strekking van de af te geven accountantsverklaring.

Het wettelijk minimum voor de goedkeuringstoleranties staat in het Waterschapsbesluit (art. 5.2). In onderstaand schema zijn de door het Algemeen Bestuur vastgestelde goedkeuringstoleranties opgenomen. Deze goedkeuringstoleranties zijn gelijk aan het wettelijk minimum.

Goedkeuringstolerantie	Strekking accountantsverklaring			
	goedkeurend	met beperking	met oordeelonthouding	afkeurend
fouten in jaarrekening (% bruto lasten)	≤ 1%	> 1% en < 3%	–	≥ 3%
onzekerheden in controle (% bruto lasten)	≤ 3%	> 3% en < 10%	≥ 10%	–

Op basis van de begroting van het betreffende jaar, houdt het bovenstaande in dat u bij een percentage aan fouten ≤ 1% in de jaarrekening en bij een percentage aan onzekerheden ≤ 3% in de jaarrekening een goedkeurende verklaring afgeeft.

De rapporteringtolerantie heeft betrekking op alle posten die gecontroleerd zijn voor de goedkeuring. Op grond van het Waterschapsbesluit (art. 5.5) is de rapporteringtolerantie een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportage plaats in het verslag van bevindingen.

Het Algemeen Bestuur heeft voor de rapporteringtolerantie lagere bedragen voorgeschreven dan de bedragen die voortvloeien uit de goedkeuringstolerantie. Het Algemeen Bestuur heeft besloten de rapporteringtolerantie vast te stellen op 5% van de betreffende hoofdkostensoort (bijv. personeelslasten) met een minimum van € 100.000,-. Dit houdt in dat u elke fout of onzekerheid vanaf 5% van de betreffende hoofdkostensoort met een minimum van €100.000,- meldt in het verslag van bevindingen.

Rechtmatigheid

Rechtmatigheid is een ruim begrip en omvat alle wettelijke kaders en regelgeving waaraan het WBL zich moet houden. Op grond van de wet kan rechtmatigheid worden onderscheiden in financiële en niet-financiële rechtmatigheid.

De *financiële rechtmatigheid* heeft betrekking op baten, lasten en balansmutaties. Het gaat om gevolgen van financiële beheershandelingen en de vastlegging daarvan in de financiële administratie. U komt in uw accountantsverklaring tot een gekwantificeerd oordeel over de financiële rechtmatigheid.

De *niet-financiële rechtmatigheid* heeft betrekking op handelingen en beslissingen van niet-financiële aard. Het gaat bijvoorbeeld om de naleving van privacy, milieuomstandigheden en arbeidsomstandigheden. U beoordeelt het intern systeem van risicoafweging dat in relatie tot deze handelingen en beslissingen is opgezet. Deze beoordeling doet u nu ook al.

Daarom stelt het Algemeen Bestuur voor alleen expliciete aandacht aan financiële rechtmatigheid te besteden.

Reikwijdte accountantscontrole rechtmatigheidstoetsing

De wet biedt de mogelijkheid een deel van de regelgeving niet in het rechtmatigheidvraagstuk te betrekken. Externe wet- en regelgeving en verordeningen van het Algemeen Bestuur maken wettelijk gezien deel uit van de rechtmatigheidcontrole. Besluiten van het Dagelijks Bestuur die niet rechtstreeks voortkomen uit externe wet- en regelgeving of verordeningen van het Algemeen Bestuur, kunnen buiten de controle worden gehouden.

De UvW stelt voor genoemde besluiten van het Dagelijks Bestuur niet in het rechtmatigheidstraject op te nemen. Daarom kiest het Algemeen Bestuur ervoor de accountantscontrole op rechtmatigheid limitatief te richten op:

- de naleving van de volgende kaders:
 - de begroting;
 - de financiële verordening ex artikel 108 Waterschapswet;
 - de controleverordening ex artikel 109 Waterschapswet.
- de wet- en regelgeving conform het normenkader:
 - externe wet- en regelgeving;
 - verordeningen en besluiten met een kaderstellend karakter van het Algemeen Bestuur;
 - besluiten van het Dagelijks Bestuur, die verplicht voortvloeien uit externe wet- en regelgeving of verordeningen en besluiten met een kaderstellend karakter van het Algemeen Bestuur.
- de rechtmatigheidscriteria:
 - begrotingscriterium;
 - voorwaardencriterium;
 - misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.
- die aspecten van het voorwaardencriterium, die betrekking hebben op:
 - recht;
 - hoogte;
 - duur.

Voor het begrotingsjaar wordt het interne inkoop- en aanbestedingsbeleid uitgesloten van accountantscontrole. Volledigheidshalve melden we dat uitsluiting van Europese aanbestedingen wettelijk niet mogelijk is.

Ondanks het feit dat het normenkader zorgvuldig is opgesteld is het onmogelijk te garanderen dat dit kader hiermee limitatief is. Dat betekent dat, in die gevallen waarin de interne wet- en regelgeving (zoals die is opgenomen in het normenkader) niet voorziet, dan wel interpretatieruimte laat, het Dagelijks Bestuur gemandateerd is beslissingen te nemen. Wanneer het Dagelijks Bestuur van dit mandaat gebruik maakt, legt het hierover verantwoording af in de rechtmatigheidparagraaf in het jaarverslag.

Communicatie en periodiek overleg

In de verordening op grond van artikel 109 Waterschapswet (“Controleverordening Waterschapsbedrijf Limburg”) is opgenomen dat periodiek overleg plaatsvindt tussen u en vertegenwoordigers van het Algemeen en Dagelijks Bestuur alsmede van de (ambtelijke) organisatie.

Looptijd van het controleprotocol

De looptijd van het controleprotocol is gelijk aan de duur van de opdrachtverstrekking voor de controle van de jaarrekening aan u, zijnde 2020 tot en met 2023, met een optie tot verlenging van 1 jaar.

Rapportage accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert u zoals hieronder beschreven.

De interim-controle

In de tweede helft van het jaar voert u een zogenaamde interim-controle uit. Over de uitkomsten van die tussentijdse controle brengt u een verslag uit aan het Dagelijks Bestuur.

Indien echter de aard en omvang van de opmerkingen van dien aard zijn dat tussentijdse controle niet noodzakelijk is, zullen de opmerkingen worden opgenomen in het verslag van bevindingen.

Het verslag van bevindingen

Overeenkomstig de Waterschapswet brengt u omtrent de jaarrekeningcontrole een verslag van bevindingen uit aan het Algemeen Bestuur. Het verslag van bevindingen stuurt u in afschrift toe aan het Dagelijks Bestuur. In het verslag van bevindingen rapporteert u over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover waarborgt.

De uitgangspunten voor de rapportagevorm

Gesignaleerde onrechtmatigheden boven de rapporteringtoleranties licht u toe gespecificeerd naar de aard van het criterium (begrotingscriterium, voorwaardencriterium, etc.). Fouten of onzekerheden die de rapporteringtolerantie overschrijden, geeft u weer in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen.

U rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door het WBL gehanteerde geautomatiseerde informatieverzorging.

De accountantsverklaring

In uw accountantsverklaring geeft u op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weer. U doet dit zowel ten aanzien van de getrouwheid als de rechtmatigheid, resulterend in een oordeel over de jaarrekening. Uw accountantsverklaring is bestemd voor het Algemeen Bestuur, zodat deze de opgestelde jaarrekening kan vaststellen.